

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності

03 березня 2021 року

Веде засідання Голова Комітету МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги. Розпочинаємо засідання нашого комітету чергове. Порядок денний перед вами. Чи є доповнення, уточнення по порядку денному? Якщо ні, пропоную тоді підтримати.

Хто за затвердження порядку денного, прошу голосувати. Хто – за? Проти? Утримались?

Прийнято одногolosно. Дякую вам.

Починаємо роботу. Перше питання порядку денного. Я хочу звернути увагу, у нас три питання, взаємопов'язаних між собою, які стосуються питання підвищення відповідальності по недекларуванню або брехні в декларації. Ми вже в грудні місяці, парламент до цього повертався. Були жаркі дискусії в парламенті, поза межами парламенту. Власне, після цього у нас є ще кілька законодавчих ініціатив, які обговорювались при прийнятті в парламенті. Перша ініціатива - це ініціатива Президента 4651 - законопроект, який представить Денис Леонтійович Малюська. Другий законопроект, який представлений фракцією політичної партії "Голос", 4548, який фактично є альтернативним до цього законопроекту. І третій законопроект, окремий, невеликий, але стосується того ж самого питання, законопроект 4552 народного депутата Осадчука та інших.

Це щодо законопроектів, пов'язаних одною темою, але які не є альтернативними. Тому є уповноважена особа. Тому в даному випадку ми з вами маємо розглянути всі три законопроекти і прийняти по ним рішення.

Я пропоную таким чином. Можна презентувати всі три законопроекти, що ми обговорили, щоб не повторювались. Після цього окремо

проголосувати ми мусимо по кожному. Тобто перший всі автори доповідають. Потім у нас він об'єднаний одним керівником підкомітету. Олександр Сергійович Бакумов доповість по позиції підкомітету. І далі ми перейдемо до обговорення і безпосередньо голосування. Таким чином, ми не будемо просто повторювати одне і те саме. Приймається такий...

Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П. Є всі автори законопроектів. Це добре. Для того, щоб у нас не було зайвих суперечок і ми не занадто багато часу виділяли тому, хто основний, хто другорядний (бо, при всій повазі до Президента, він подав на один місяць пізніше свій законопроект порівняно з 4548), я би пропонував рішенням комітету, нам дозволяє це Регламент, просто їх визнати всі альтернативними один до одного, і таким чином забезпечити розгляд їх разом, для того щоб і в зал Верховної Ради вони попали всі разом. А там уже зал хай буде визначатися. Бо, знову ж таки, ми знаємо, що є дуже різні думки з приводу підтримки чи непідтримки цих законопроектів.

Тому, я думаю, буде корисним, якщо ми хочемо досягти ключової мети, і розглядати на комітеті їх одночасно, і в залі Верховної Ради так само розглядати їх разом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, хвилинку, я прокоментую. Вони будуть розглядатися і в Верховній Раді одночасно. Але по суті, грубо кажучи, спільними за змістом є лише два законопроекти - це перший і другий в порядку денному (4651 і 4548). 4552 - ваш законопроект, Андрій Петрович, він відрізняється, тому що він лише одну невелику частину вносить. Тому він в даному плані не є альтернативним ні до першого, ні до другого законопроекту. Тому в будь-якому разі ми будемо голосувати окремо. Будь ласка.

ІОНУШАС С.К. Дозвольте? Шановні колеги, по-перше, я особисто

буду підтримувати законопроект пана Осадчука. І вважаю, що слід підтримати позицію Дениса Анатолійовича щодо того, щоб розглядати їх окремо.

Дійсно, якщо ми кажемо про правовідносини, трошки інші правовідносини регулює законопроект 4552 пана Осадчука Андрія Петровича, я буду також його підтримувати. А щодо першого та другого законопроекту, дійсно, вони там подавалися окремо, але це різні законопроекти. Тому, шановні колеги, давайте відповідно до порядку денного розглядати.

Крім того, якщо, чесно кажучи, казати, я не бачу Ярослава Романовича зараз, і відповідно до наших правил, як ми працюємо: якщо автора немає, то ми відкладаємо розгляд цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є співавтор. Це називається "законодавча активність". Дякую, колеги.

Тоді переходимо до першого питання порядку денного – законопроект номер 4651. Законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу щодо вдосконалення відповідальності за декларування недостовірної інформації та неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданий Президентом України (перше читання).

Уповноважений доповісти цей законопроект Малюська Денис Леонтійович, міністр юстиції України. Будь ласка, Денис Леонтійович. Прошу, вам слово.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Колеги, я думаю, що проблему і суть проблеми, і мету, яку переслідує законопроект, усім відома. Але зараз лише тезово і коротко викладу, що ж Президент в даному випадку намагався досягти і що він пропонує.

Перше. Це те, що формулювання закону щодо того, хто ж несе відповідальність за недекларування, недостовірне недекларування. На думку, експертної спільноти, багато хто вважає, що формулювання двозначне, неоднозначне і з нього з суб'єктів, які несуть кримінальну відповідальність, випадають ті, хто звільнився, але все одно зобов'язаний подавати декларації і повідомлення протягом року після свого звільнення. Відповідно законопроект пропонує відповідне формулювання уточнити з тим, щоб було зрозуміло, що ті особи, які є звільнені зі своїх посад, але продовжують мати обов'язок подавання декларації і надалі залишалися особами, які можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності.

Наступний нюанс – це те, що у статті 45, тобто звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям, залишилась, на жаль, стара стаття 366-1, яка визнана неконституційною. Під час заміни посилань на статтю 366-1, її не було замінено на нові статті 366-2 і 366-3, відповідно дійове каяття залишилося можливим у випадку притягнення до відповідальності за недекларування і недостовірне недекларування.

Нагадаю, що ця стаття активно застосовувалася протягом 18-го – початку 19-х років. І більшість осіб, які притягувались до відповідальності, були звільнені саме за цією статтею від кримінальної відповідальності.

Наступне - виправленням ситуації, яка склалася після рішення Конституційного Суду і прийняття відповідного законопроекту Верховною Радою, було те, що окремі склади злочину потрапили у підслідність НАБУ, але при цьому стали кримінальними проступками. За Кримінально-процесуальним кодексом фігура дізнавача не покриває детективів НАБУ чи будь-яких інших співробітників НАБУ. Відповідно сталась процесуальна колізія, оскільки кримінальні проступки – це не те, чим мало б займатися НАБУ. Відповідно зміна санкцій, зміна підходів до реагування держави на злочин, їх збільшення, виведення з розряду кримінальних проступків, переведення у злочини приводить цей закон у відповідність до Кримінально-процесуального кодексу.

Власне, також застосування позбавлення волі як санкції за окремі склади злочину, передбачені відповідними статтями, також пов'язано з тим, що можливість такого реагування держави, встановлення такої санкції вказана Венеційська комісія у своєму висновку.

От, власне, якщо коротко, суть законопроекту. Нагадаю, що це не є чимось новим, це є повернення до стану, який існував до рішення Конституційного Суду, адаптоване з тим, щоб залишатися у межах Конституції. Можливість такого повернення підтверджена висновком Венеційської комісії, і так само це є частиною зобов'язань України в програмі Міжнародного валютного фонду та Світового банку.

Текст погоджений в сенсі, що якість як переглядалася спільнотою експертною України, міжнародними експертами, і, власне, після такого широкого обговорення законопроект був поданий у парламент.

Дякую за увагу. Буду радий відповісти на запитання, якщо вони є.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, зачекайте. У нас буде позиція підкомітету. А після цього питання-відповідь. *(Шум у залі)*

Почекай, Максим, у нас є порядок. Макс, є порядок. Давай, виступить Бакумов, після цього питання обговоримо. Добре?

Олександр Сергійович, прошу.

БАКУМОВ О.С. Дякую. Шановний головуючий, шановні колеги, три взаємопов'язаних законопроекти.

Законопроект 4552, почну з останнього, повністю охоплюється законопроектами 4548 і 4651. Законопроект 4548 повністю охоплюється законопроектом 4651. Таким чином, законопроект 4651, поданий Президентом України, за своїм змістом охоплює два вищезгадані законопроекти і ще додає певні зміни до кодексу України про адміністративні правопорушення.

Основні меседжі, які містяться у всіх трьох, і, зокрема, в об'єднаному 4651, який є ширшим за змістом, це неможливість звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям, раз. Це пониження межі, з якої настає відповідальність у зв'язку з вказуванням недостовірної інформації або відповідно недекларування, неподання суб'єктом декларування відповідної декларації, і відповідно санкція.

Якщо ми кажемо про законопроект 4548, він у своєму змісті також містить санкції, тотожні у пропозиціях Президента. Однак єдиною відмінністю є те, що по частині першій статті 366 з позначкою 2 в пропозиціях Президента є додати обмеження волі, чого нема в законопроекті, поданому представниками фракції "Голос".

Опрацювавши всі три законопроекти, ми розуміємо, що вони за змістом, хоч і не були зареєстровані як альтернативні один до одного, тому що чим далі, тим ми просто розширяємо коло правового регулювання відповідних законопроектів, ми враховуємо, що вони є альтернативними за змістом один до одного. І підкомітет, врахувавши всі пропозиції суб'єктів законодавчої ініціативи, врахувавши ті пропозиції, які були висловлені правоохоронними органами, іншими комітетами, зокрема у нас є підтримка президентського законопроекту 4651 Комітету з питань цифрової трансформації, Національного агентства з питань запобігання корупції, Інституту законодавства Верховної Ради, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Головного науково-експертного управління. Є певні пропозиції, які ми готові пропрацювати і доопрацювати до другого читання, якщо відповідно на них певні наші колеги будуть наполягати.

Стосовно полеміки щодо відповідності рішення Конституційного Суду 13/2020 щодо того, коли Конституційний Суд таким чином, він чим, він керувався принципом верховенства права, принципом верховенства закону.

Але я вам хочу нагадати, що застосовувати принцип верховенства права без принципу верховенства закону – це шлях до свавільності. І

основний принцип, і взагалі повноваження Верховної Ради, законотворця, його основна функція – це законотворення. І ніхто не забирав у Верховної Ради право ухвалювати закони.

Ми знаємо, що за змістом Конституційний Суд посилався на те, що вказані суспільні діяння не є такими суспільно небезпечними, щоб їх криміналізувати. І відповідні санкції, які були передбачені раніше в Кримінальному кодексі, вони не відповідають рівної суспільної небезпеки. Однак все одно ми вважаємо, що за парламентом як представницьким органом влади - це його виключно політична функція і функція законодавства, - залишається право на ухвалення закону, який парламент як представник українського народу може на власний розсуд вирішувати, що є відповідно суспільно небезпечним діянням.

У тому числі, мотивувальна...Яя вважаю, що рішення Конституційного Суду, і всі ми розуміємо, яке винесено в 20-му році, воно виконано. Виконано шляхом чого? Що нормативно-правові акти, вони втратили чинність, і законодавець має вступити в свої функції, відповідно виправити ці норми на власний розсуд.

Мотивувальна частина рішення Конституційного Суду нами враховується, ми її опрацьовуємо. Однак в будь-якому сенсі, чи в будь-якій ситуації, вона не є доктриною і вона не є аксіомою для того, щоб законодавець притримувався цих мотивувальних ідей. А тому ми за собою залишаємо право бути законодавцем.

Таким чином, підкомітет з питань кримінального законодавства та протидії злочинності вирішив законопроект 4651, поданий Президентом України, ухвалити за основу, а решту законопроектів, зокрема ті, які є тотожними за змістом, але вужчими за своїм нормативно-правовим регулюванням, 4548 і 4552, відхилити.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Будь ласка, прошу, Максим Бужанський. Після цього Сергій Іонушас, і далі Владлен Неклюдов. Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)*

Уважаемые коллеги, я не буду пытаться вас в чем-то убедить. Я выскажу свою позицию, и каждый из нас проголосует так, как считает нужным.

Во-первых, для меня явилось новостью, что наш министр юстиции (кстати, рад, что он сидит сегодня на стуле, а не так, как всегда) считает, что Венецианская комиссия стоит выше, чем Конституционный Суд Украины.

Это немножко странное заявление с точки зрения юстиции, с точки зрения патриотизма и всего остального, включая здравый смысл. Особенно странно, что эта позиция идет с решением Венецианской комиссии по 6 приговорам, признавшим наш закон о люстрации незаконным. И в этом случае министр почему-то не спешит уже больше года выполнять решение Венецианской комиссии, а здесь спешит.

Но речь совершенно о другом. Смотрите, мы все абсолютно искренни и едины в желании усилить наше законодательство с целью эффективной, реально эффективной борьбы с коррупцией. Я думаю, здесь нет никаких разночтений.

Вопрос в том, что мы все прекрасно знаем и понимаем, что лишение свободы за недостоверные сведения в декларации – это недопустимая мера. Почему? Потому что, когда человек указывает недостоверные сведения, например, скрывает имущество или деньги, то возникает вопрос: а где он их взял? То есть неправильно заполненная декларация – это штраф. А вот где он взял эти деньги: была ли это взятка, было ли это незаконное обогащение, было ли это уклонение от уплаты налогов, вымогательство, не знаю, что еще там сможет быть, – вот это уже предмет отдельного уголовного дела и включение в действие совершенно других статей.

Я с удивлением смотрю на позицию коллег, которые трактуют решение

Конституционного Суда как уже выполненное. Да, решение Конституционного Суда уже выполнено. Но решение суда также распространяется на все последующие случаи, потому что оно говорит о том, что это наказание не соизмеримо.

И, наконец, самое главное. Коллеги, мы все прекрасно знаем, что появление тюрьмы в законе, о котором мы сейчас говорим, это просто крючок для народных депутатов. Удобный крючок для того, чтобы влиять на их политическую позицию, для того, чтобы влиять на их политическую независимость, для того, чтобы влиять на их голосование.

Я напому вам, что голосование в конце прошлого года этого законопроекта, восстанавливающего декларирование, произошло потому, что случился консенсус между всеми фракциями, которые пришли к согласию, что ограничение свободы есть максимально компромиссный вариант, принимаемый для всех.

Я считаю, что это не очень хорошо – голосовать против президентских законопроектов. Мы поддерживаем Президента, я – член президентской фракции. Поэтому я бы предложил комитету вынести этот вопрос на рассмотрение зала без решения. Отклонять президентский законопроект нехорошо. Принимать заведомо незаконное с точки зрения Конституционного Суда решение нельзя. Не забывайте, что мы потом от граждан требуем выполнять законы, которые сами же не выполняем, подавая пример.

Поэтому я бы предложил здесь вынести этот вопрос в зал и предложить парламенту Украины определиться, исходя из законов Украины, исходя из интересов Украины, и после этого уже исходя из мнения Венецианской комиссии, а не... потому что мы – парламент Украины, а не парламент Венецианской комиссии.

Спасибо за внимание.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Сергій Іонушас. Тоді, будь ласка, Владлен, після цього – Іонушас, і далі – Кива і Олександр.

НЕКЛЮДОВ В.М. Да, дуже дякую вам, Денис Анатолійович.

Я що хочу сказати. Правильно тут сказав мій колега Максим Бужанський, що це некоректно, по меншій мірі, відхиляти законопроект Президента. Які б у нас не були... це стосується перш за все нашої фракції монобільшості, які б у нас не були регалії, амбіції, мільйони підписників, там, де вони, блоги, YouTube і тому подібне, ми маємо підтримати цей законопроект, які б у нас не були плани. Президент йшов і взяв нас до фракції для того, щоб ми підтримували, і в тому числі ті обіцянки, які він давав, в тому числі і боротьба з корупцією. Це ганебне явище, яке існує і на яке є великий суспільний запит, ми маємо на це відповідати.

І законопроект цей 4651 він спрямований на те, щоб подолати ту кризу, в яку нас спрямував цей так званий одіозний Конституційний Суд України своїм рішенням, яке ми, як доповів мій колега Олександр Бакумов, виконали, і маємо запропонувати цей законопроект. Оскільки, як ми знаємо, у преамбулі Конституції і у самому тексті Конституції є напрямок тієї діяльності, який восьме, минуле, скликання нас орієнтувало - це ЄС і НАТО. А це в тому числі і боротьба з корупцією, яка існує, і декларування недостовірної інформації та ненадання суб'єктом декларування декларації особа має бути криміналізована, оскільки це є латентна корупція. Яка це не корупція? Це латентна корупція. Ми маємо запитати компетентні органи, де він взяв 20, 30, 50 мільйонів. Якщо немає відповіді, це є корупція. Ми ж не питаємо там, що це там тисяча гривень, чи 2 тисячі, чи 5 тисяч. Це не предмет цих правопорушень. Це про мільйони гривень. Де він взяв? Де він їх взяв? Він має відповісти, він забув чи не вніс. Він чиновник, він можновладець, і він має відповідати за те, що він робить.

Декларацію заповнювати, ну, мільйонні статки він має вносити. Це є великий запит суспільства, ми маємо на нього відповісти. І Президент, я

думаю, чітко це дав нам зрозуміти, що ми маємо це прийняти, бо це наш обов'язок. І я повністю підтримую цей законопроект і тут, і в залі. І вважаю, що ми всі маємо підтримати, оскільки особисті амбіції ні в якому разі не можуть бути співрозмірними з тими завданнями, що поставив перед нами і перед суспільством Президент. Я його підтримую і цей законопроект повністю підтримую.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Владлен Михайлович.

Будь ласка, Сергій Іонушас. Після цього - Ілля Кива.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, я спробую в даному випадку бути трішки аполітизованим і запропоную все ж таки підтримати законопроект Президента, хоча, я ще раз підкреслюю, я підтримую також законопроект пана Осадчука, тому що деякі положення цього законопроекту, вони, дійсно, містяться в більш комплексному законопроекті.

Що важливо, про що забув нам нагадати Олександр Сергійович Бакумов. Важливо те, що Конституційний Суд прийняв рішення по відношенню до зовсім іншої конструкції статті, з іншими порогами притягнення до кримінальної відповідальності. Ще раз, Конституційний Суд зазначив, що ті діяння, за які передбачено кримінальна відповідальність, зовсім в іншій статті, не в тій, яка діє зараз. Тому що, нагадаю, ми прийняли в грудні місяці законопроект і він уже вступив в силу. Тобто вона не відповідає суспільній небезпеці.

Тому президентський законопроект і той законопроект, який ми прийняли, він передбачає збільшення порогів, з яких настає кримінальна відповідальність. Тобто ми підвищуємо, як наслідок, суспільну небезпеку тих діянь, за які передбачена кримінальна відповідальність, і це дуже важливо.

Крім того, слід зазначити, що функція статті Кримінального кодексу, чи покарання, яке передбачено у санкції, воно не тільки притягнення і

покарання, а ще і превенція.

Тому, мені здається, у якості превенції те, що ми бачимо зараз у пропозиціях Президента в 366-2, і буде сприяти тому, що особи не будуть вчиняти кримінальні правопорушення. Тому що насправді превенція, з моєї точки зору, це більш важлива функція кримінального закону.

Дякую. Прошу підтримати президентський законопроект, це дуже важливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію.

Будь ласка, Ілля Кива. І після цього Григорій Мамка, і Олександра Устінова.

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)*

На самом деле, единственное, я хотел вопрос задать министру. Скажите, пожалуйста, когда появятся платные камеры в следственном изоляторе Службы безопасности Украины? Что это за дискриминация такая? В СИЗО у вас есть платные камеры, а в следственном изоляторе СБУ?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А давайте звернемося до пана Баканова.

КИВА І.В. *(Виступ російською мовою)*

Нет, просто тут... Вы сейчас улыбаетесь, а для нас это достаточно серьезный вопрос. Потому что взаимосвязь простая. Ну, вы за нами сидеть будете. Мы, а потом мы вас. Так что вы не переживайте. *(Шум у залі)*

Поэтому я бы, честно говоря... Какая связь? Послушайте, все очень просто: связь очень простая. Сегодня идет давление на оппозицию, и мы со своей стороны четко понимаем, что, по большому счету, нам нужно готовиться. И тут мы хотим четко для себя знать, будет ли возможность у нас оплачивать камеры в следственном изоляторе. *(Шум у залі)* А чего вы смеетесь? Вы тоже, кстати, потом сядете. Да, но только потом. Сейчас вы

нас, а потом мы вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, це вже питання в "Різному".

Григорій Миколайович Мамка, будь ласка. *(Шум у залі)*

КИВА І.В. Мне пусть министр ответит.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він вже в "Різному" потім відповість. Давайте не відволікатися від президентського законопроекту.

Григорій Миколайович, прошу. *(Шум у залі)*

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, уважно слухав виступи. А є якийсь документ, який може представити повноваження міністра щодо даного законопроекту? Я подивлюся. Дякую.

Уважно слухав я виступи і голови підкомітету, який розглянув і сказав рішення. Ну, зовсім не до кінця те, що приймалося на підкомітеті, конечно, але сказав. Не сказав про проблеми, які виникли під час розгляду даних законопроектів на підкомітеті. Ну, бог з ним.

Але хочу зазначити, що, дійсно, у депутатів є ініціатива, законодавча ініціатива вносити, робити законодавчі ініціативи законом. У Президента є інші повноваження. Але є одна проблема, що буде дурня - прийняття законопроектів народними депутатами тільки до того часу, доки не буде відповідальності за голосування кнопкою, розуміючи свідомо, що це неконституційне рішення і рішення Конституційного Суду, яке повинні всі виконувати і поважати. Але всі розуміють: нема відповідальності – будемо нажимати, тому що давайте підтримаємо Президента, давайте міністра підтримаємо. Я вибачаюсь, я не хочу нікого підтримувати, я хочу, щоб: а) закон був; б) щоб закон виконувався всіма учасниками, всіма суб'єктами, і була нормальна реакція. Не те що комусь хтось должен, а щоб закон працював для людей. Щодо законопроектів... *(Загальна дискусія)*.

Я не знаю, хто такий Серьожа, але думаю, що ви його поважаєте. Сны у кожного бувають різними.

Рішення Конституційного Суду, по суті визнано неконституційним статтю 366 зі значком 1. Якщо порівняти статтю 366 зі значком 1, в те, що вони перетворилися, 366 зі значком 2 і 3, то хочу сказати, колеги, вам уже в черговий раз, в тому числі і з трибуни Верховної Ради: що порушення Регламенту дає можливість Конституційному Суду даже не розглядати по суті неконституційності, а уже прийняти рішення, що ці дві статті неконституційні.

Необхідно пригадати, що ці два законопроекти, які переросли в закон, пройшли чомусь не через наш комітет, як повинно бути по закону, а хтось з кимось домовився і пройшли через інший комітет. Які питання до Конституційного Суду? Ми свідомо робимо для того, щоб ці статті в майбутньому були неконституційні. А потім буде шукати крайнього і винного.

Хочу все-таки порівняти чинну редакцію законопроекту, редакцію Президента і суб'єктів від фракції "Голос". На даний час сказали, що політично для того, щоб суб'єкти декларування подавали декларації за минулий рік, необхідно раком-боком прийняти закон. Прийняли, вроді бы встигли. Трохи забули включити в інші статті Кримінального кодексу, ну, уже бог з ним. Маємо що маємо.

У мене от до вас, господин міністр, є питання. От в цьому, любій цифрі, любій букві закону повинна бути якась логіка, якесть хоча б логічне обґрунтування. От ви пропонуєте поріг, на даний час – від 500 до 400 прожиткових мінімумів, а ви пропонуєте поріг – від 500 до 2 тисяч прожиткових мінімумів. Чому 2 тисячі, а не 3 тисячі? Це перше питання. Я не знайшов чомусь, чи на жаль, чи на щастя, обґрунтування таких цифр.

Друге питання. Ви у своєму законопроекті – не ви, а Президент, я вибачаюсь, - першу частину, яка підпадає... От маємо структуру статті, одна частина – це, зверніть увагу, це кримінальний проступок, який пропонується,

а друга частина – це злочин. Ви чомусь про це не сказали.

Тепер. Обмеження волі по першій частині може бути, наприклад, підставою внесення до ЄРДР у формі проведення дізнання за першою частиною. А в ході проведення дізнання, яке зовсім має інші терміни розслідування і все інше, дізнавач прийшов до висновку і обґрунтовано підтвердив, що межа більша, ніж передбачено проступком. І це вже буде злочин.

Що робити далі з боку практики? Це злочин. Процедура перекваліфікації, яку всі звикли озвучувати, так її не існує в кримінально-процесуальному законі. От немає слова "перекваліфікація". Як поступати в цьому випадку з боку практики? Можна нарядити все, що хочеш, але необхідно якісний закон робити, щоб він працював. Тоді можна й говорити.

З приводу виступу керівника підкомітету. Дуже гарний спіч, але просто забули сказати про те, що Конституційний Суд розглядав відповідальність, а ніяк не диспозиції статті. Відповідальність і співмірність завданням шкоди, і необхідно визначити кому. Якщо державі, це у вигляді упущеної вигоди повинно бути. Якщо комусь шкода, кому шкода завдана цим злочином, в якості чого і в якій цифрі? *(Шум у залі)*

Ні, ні, тепер відкривайте матеріальну частину... А можна я закінчу? Я вибачаюсь, можете залишитися з міністром і поговорити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки я прошу в межах етики, не матюкайтесь.

МАМКА Г.М. ...анексія Криму, і вона яким чином оцінена на даний час, включаючи абсолютні цифри. Можете поговорити, якщо у вас буде час.

І ці питання по суті цими законопроектами, вони не вирішуються апріорі. А ми знову даємо ричаг, зверніть увагу, корупціонерам. Тому що на даний час у нас в державі ніхто не розібрався. Ми боремося з корупцією як з явищем - це одна історія, а з корупціонерами - це зовсім інша історія. Для того, щоб щось показати, його треба вкрати. А для того, щоб вкрати, то

необхідно все-таки застосовувати інші спеціалізовані статті Кримінального кодексу.

Я не буду підтримувати і прошу задуматися колег з приводу того, що:
а) що ми пропонуємо в зал, хто що розкаже. І дайте мені відповідь на ці два питання: чому поріг 2 тисячі? Якесь обґрунтування, логіка. Тим паче міжнародні партнери також підтримують. Всьому повинно бути пояснення.

І друге питання. Якщо перша частина переростає в іншу частину, що робити слідчому чи дізнавачу?

Дякую.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Всі запитання коментувати, тому що тут було відразу, чи тільки Григорія Миколайовича? О'кей, давайте.

Дивіться, ідея в чому? Ідея в тому, що там немає проступків, там є злочини, причому або за санкцію позбавлення волі, або за санкцію штрафу. Штраф в проступок в нас скільки? Правильно, 3 тисячі. Правильно? А у нас скільки санкція? Чотири. Чотири. Чотири. Прекрасно. От бачите, відповідно санкція... *(Шум у залі)* Да, це злочин, тому що перевищення за критерієм штрафу. Власне, перекваліфікація з проступку на злочин неможлива, тому що злочин, з самого початку, власне, що я вже говорив, що, встановлюючи підслідність НАБУ, це має бути злочин, а не кримінальний проступок. Якби це був кримінальний проступок, нам треба ще купу-купу інших вносити змін в Кримінально-процесуальний кодекс, там, де, власне, діяльність органу дізнання здійснюється, дізнавача, зокрема, процесуальної фігури.

Щодо Конституційного Суду. Зверну увагу про те, що немає протиріччя між висновком Венеційської комісії і рішенням Конституційного Суду. Венеційська комісія звернула увагу на те, що Конституційний Суд писав явно рішення похапцем, без нормального опису, що ж він, власне, мав на увазі. Більше того, я зверну увагу на численні коментарі суддів Конституційного Суду. Після того, як вони це рішення винесли, їхні коментарі навіть самого судді-доповідача Сліденка, який пояснював, що він,

власне, написав, тому що очевидно було, що текстуальної частини рішення недостатньо, щоб пояснити, що ж суд мав на увазі. Він говорив взагалі, що в нього єдина претензія як доповідача до статті 366-1 - це умисел, і більше нічого. Приберіть умисел - і все о'кей. Тобто він говорив, навпаки, про те, що, по суті, караність діяння повинна наступати навіть за злочини, вчинені з необережності, наприклад, без умислу, а не щодо того, що там не може бути застосовано покарання у вигляді позбавлення волі.

Відповідно з огляду на цей, по суті, хаос, створений в наслідок рішення Конституційного Суду, у відсутності адекватного пояснення, що ж малось на увазі, тут і роль є Венеційської комісії, яка пояснила конституційні основи, власне, як правильно тлумачити було б відповідний принцип верховенства права у даній ситуації і як застосовувати рішення Конституційного Суду. Це наша позиція, і ми її підтверджуємо, ми на ній стоїмо і просимо на це також звернути увагу, шановні колеги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Олександра Устінова. Прошу.

МАМКА Г.М. Так а чого 2 тисячі? Чого 2 тисячі?

МАЛЮСЬКА Д.Л. 2 тисячі, вважаємо, що це пропорційно, співмірно вчиненню діяння особи.

(Загальна дискусія)

МАМКА Г.М. Слухай, Денис, за те, що я голосував, я можу відповідати. Ізначально, коли ставили питання з вашою дебільною постановкою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович!

МАМКА Г.М. ...ви лично ходили в залі і розказували, що давайте проголосуємо хоч що-небудь для того, щоб за минулий рік всі подали декларацію. Дивіться, значить, співмірність до чого?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олександра Устінова.

УСТІНОВА О.Ю. Григорій Миколайович, дивіться, я ходила по залу і казала, що треба голосувати якраз з правками, які подавав "Голос", який говорив про те, що потрібно також ув'язнення передбачити можливість, а не лише штрафи. Тому що, коли ти крадеш або не декларуєш, вибачте, 10 мільйонів, а тоді дають штраф 40-70 тисяч, це щонайменше нечесно по відношенню до того, що ми декларували, і "Голос", і, я впевнена, "Слуга народу" нашим виборцям. Я не знаю, що ОПЗЖ, але ви теж говорили, що ви боретеся з корупцією. Якщо ми боремося з корупцією, то якщо людина забула задекларувати на 4 мільйони, я думаю, що більшість громадян України не зрозуміють, як можна забути задекларувати на 4 мільйони, тому що вони ці суми за все життя взагалі в очі не бачили. *(Шум у залі)*

Почекайте, дайте, будь ласка, я ж вас не перебивала, Максим.

Друге. Дивіться, ми зараз говоримо про те, що там є дуже така... і мені подобається це формулювання, що це умисне неподання або умисне недекларування. Все ж таки, коли потрібно буде доводити, що людина не забула, а вона умисно цього не зробила, це абсолютно інша історія. І, таким чином не буде, що я випадково не задекларував, не знаю, якусь невелику річ, про яку я забув. 4 мільйони і умисно – це те, що є отим мінімальним порогом, з якого починається ця відповідальність. І я думаю, що більшість українців точно це підтримають, тому що забути неумисно на 4 мільйони – це треба бути, я не знаю, наскільки сповна розуму.

Далі. Дивіться, ви зараз говорили, що ми проголосували раніше обмеження волі і цього достатньо. Давайте говорити чесно, щоб це чули

виборці, щоб це чули всі громадяни України: обмеження волі не працює в цій країні. Тому або ми обіцяємо, що це буде або штраф, або ув'язнення, або ми говоримо про те, що це буде виключно штраф. Тому що обмеження волі ніхто не буде взагалі використовувати в суді.

Тому ми говоримо про те людям, що якщо ти вкрав або ти не задекларував, або ти взагалі забув подати декларацію, а якщо ти державний службовець і ти йдеш, і це є твоїм обов'язком, то ти мусиш це робити. Тому, якщо ти забув подати, це має бути або штраф, або покарання у вигляді позбавлення волі. І якщо це величезна сума - 4 мільйони і більше, це приблизно так, якщо зараз дивитися і проект "Голосу", і законопроект Президента, то фактично ми будемо підтримувати і той, і той законопроект. І я вважаю, що зараз потрібно зробити правильно і повернути все ж таки можливість позбавлення волі за те, що не подають декларації або забувають у них на 4 мільйони.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Григорій Миколайович, коротка репліка. Коротка, акцентую увагу. Хто б ще хотів виступити з цього питання? Тоді після цього Андрій Осадчук по другому законопроекту.

МАМКА Г.М. Дякую вам за те, що ви звернули увагу саме особисто до мене. То я вам хочу нагадати, що стаття 366-1, вона ж не нова була до того, як визнана неконституційною. То по ній, по-моєму, хтось один сів або за два роки притягнутий до відповідальності. Один.

УСТІНОВА О.Ю. *(Не чути)*

МАМКА Г.М. Ні. Можна я закінчу, а ви потім будете... То я вам говорю цифру, яка озвучувалась в залі. Одна людина притягнута до

відповідальності за весь час. Це офіційні дані. Відкрийте. Ви ж любите статистику подивитися. Подивіться.

УСТИНОВА О.Ю. Коли 366-у ввели?

МАМКА Г.М. Вона діяла півтора чи два роки. Ну, цього достатньо.

УСТИНОВА О.Ю. Скільки потрібно, щоб в судах пройти всі інстанції?

МАМКА Г.М. Не треба в судах, є строк досудового розслідування - два місяці, і скерувати, і більше не треба. Два місяці набагато...

УСТИНОВА О.Ю. На досудовому, і скеровано було 300 справ.

МАМКА Г.М. Якщо закрито не судом, а правоохоронним органом, то вони до суду не доїхали. Все. Закінчили.

УСТИНОВА О.Ю. Григорій Миколайович, я можу вам приклад дуже яскравий навести.

МАМКА Г.М. Дивіться, можете приклади наводити, кейси, все що вам завгодно. Але статистика - вперта річ, одна - і все.

Друге. Для того, щоб дійсно подати недостовірні дані, от корупціонери крадуть, щось там роблять, хабарі беруть, але пів Кримінального кодексу окремих статей з цим борються! То за що ми платимо гроші з бюджету України правоохоронним органам? Для того, щоб вони слідкували, наблюдали, щоб хтось збагатився, і потім подав недостовірні дані? Яких ще реформ не хватає, щоб документувати склади злочинів? Погони є, зарплати є по 150 тисяч, що ще не хватає? І ви кажете, що 366-а, вона поборить корупцію? Да ніколи в житті вона не борола!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дякую вам. Тепер представляє свій законопроект... Давайте так, обидва законопроекти: один співавторів 4548 про внесення змін до Кримінального кодексу щодо відповідальності за декларування недостовірної інформації та неподання декларації; і, можливо, так само паралельно вже і законопроект 4552, щоб проакцентувати, в чому відмінність. Це три перших питання. По ним висловився вже і підкомітет, можна буде потім нагадати.

ОСАДЧУК А.П. Дякую.

Ми насправді домовились разом це розглядати, бо предмет регулювання по суті один і той самий. Я почну з того, що нагадаю ще деякі деталі історичного процесу ухвалення змін до кримінального законодавства внаслідок вже знаменитого рішення Конституційного Суду, яке вже сьогодні ми тут дуже жваво обговорили.

Ми всі пам'ятаємо, що був складний процес досягнення компромісу щодо поновлення кримінальної відповідальності. Денис Анатолійович очолював тоді робочу групу. Це все було досить складно. І єдиний варіант був тоді так званий компромісний, бо потрібна була згода всіх фракцій для того, щоб ми ухвалили рішення до 31 грудня. Я сподіваюсь, всі це добре пам'ятають.

Фракція "Голос" тоді виступила, і я особисто з трибуни виступив, дуже категорично сказав, що компроміс нам дуже не подобається. Ми розуміємо, що нема іншого виходу. Але ми зразу сказали, що ми будемо вимагати змін до законодавства, яке тоді було ухвалено, і перш за все ми говорили про повернення ув'язнення. Це була наша публічна політична обіцянка як виборцям, так і, власне, всім зацікавленим, хто і за нас не голосував.

Закон набув чинності, якщо я не помиляюсь, 23 грудня минулого року. Що добре, бо він відкрив можливість притягати до кримінальної відповідальності всіх, хто будуть брехати в деклараціях за 2020 рік.

24 грудня минулого року "Голос" подав свій законопроект 4548, який, власне, я зараз презентую. У нас зараз досить унікальна ситуація і в моїй особистій практиці, і, напевно, в практиці Верховної Ради, коли мій законопроект вже презентував міністр юстиції. І голова підкомітету фактично визнав, що Президент використав всі власне ідеї, які ми запропонували, в своєму законопроекті 4651, який був поданий через 34 дні після нашого законопроекту.

Менш з тим, мало що можна додати до презентації шановного міністра. Я повністю погоджуюся з тими тезами, які були висловлені, бо насправді ми всі маємо єдину мету - виконати і наші попередні обіцянки, і зобов'язання України, і мати дієві механізми у боротьбі з корупціонерами.

При цьому одночасно з законопроектом 4548 мною окремо був поданий законопроект 4552, на який я прошу звернути окрему увагу, бо він не є технічним. Насправді це виправлення певної неточності, яка була допущена під час цієї складної дискусії по пошуку компромісу в грудні місяці. Ми насправді дійсно тоді забули про дієве каяття і про повернення в статтю про дієве каяття статей 366-2, 366-3, власне, про недостовірне декларування.

Чому зараз важливий окремо законопроект 4552, саме тому що, як ви бачите, емоції довкола цієї дискусії високі, є ризики, що, можливо, буде важко зібрати голоси за ці законопроекти, але критично важливо, щоб 4552, а саме 45 стаття про дієве каяття, була розширена цими двома корупційними злочинами.

Тому я ще раз дякую підкомітету, який розглядав ці законопроекти як фактично альтернативні. Я дякую, що фактично всі ідеї, які запропонував "Голос", були використані Президентом України при підготовці свого законопроекту. Я категорично наполягаю на тому, що ми маємо завести в зал, одночасно розглядати всі ці три законопроекти, але, так само, закликаю колег підтримувати 4552 у випадку, якщо будь-який з перших двох законопроектів не набере достатньої кількості голосів у залі Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Будь ласка, Олександр..... І переходимо до голосування. Будь ласка, потім ще Сергій Бакумов.

НЕКЛЮДОВ В.М. Дякую, Андрію Петровичу, за те, що трішки повернувся в історію. Але я хотів би нагадати всім членам комітету і шановним нашим виборцям, хто нас дивиться, хто все ж таки перший подав законопроект після славнозвісного рішення Конституційного Суду, який передбачав позбавлення волі. Це наш шановний голова комітету Монастирський Денис Анатолійович.

Вже після цього ми подали разом з Денисом Анатолійовичем і головою комітету Андрієм Костіним законопроект, який також повертав позбавлення волі. Вже після цього був поданий президентський законопроект, який, на жаль, не був підтриманий. І вже після, дійсно, ми проголосували компромісний законопроект.

Тому я все ж таки прошу колег підтримати і Дениса Анатолійовича, і Володимира Олександровича і проголосувати за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, будь ласка, Олександр Бакумов. І переходимо до голосування.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуєчий, шановні колеги!

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останній виступ - і голосуємо.

БАКУМОВ О.С. Послухавши всю дискусію, я хотів би ще раз наголосити увагу всіх, що питання конституційності визначає

Конституційний Суд, і виключно до тих нормативно-правових актів, які діють: законів, підзаконів, указів, постанов Верховної Ради, відповідно уряду. А тому казати потенційно, що будь-який проект закону є не конституційним, це бути невідповідальним політиком.

Тому, друге, мотивувальна частина ще у нас була, те, що законодавець не дотримався принципів справедливості і пропорційності як принципів елементів верховенства права під час ухвалення закону. Зокрема, те, що недостовірне декларування інформації не є суспільно небезпечним і не може бути криміналізованим взагалі. Тобто не важливо, наскільки ти збрехав, що це не може бути переслідувано саме кримінальним законом. І він наполягав на інших видах юридичної відповідальності.

Однак я думаю, Конституційний Суд не врахував те, що тут десь хтось забув 4 мільйони задекларувати, а наш пенсіонер отримує дві тисячі гривень на місяць і якось зводить кінці з кінцями.

І публічна особа повинна розуміти, що якщо він десь загубив 4-5 мільйонів, він має понести співмірне покарання, тому що суспільство зараз, на превеликий жаль, перебуває в трішечки інших умовах.

Однак, враховуючи те, що ми сьогодні провели таку потужну дискусію і пішли в обґрунтування конституційності, неконституційності, принципів верховенства права, його елементів, верховенства закону, у мене є пропозиція. Якщо парламент дає "зелене" світло законопроекту Президента 4651 і ухвалює його в першому читанні, ми направляємо цей законопроект до Венеційської комісії і чекаємо на відповідний її висновок про те, яким чином і як він відповідає базовим принципам, які сповідуються у правових системах Європи. Після чого переходимо до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, тоді.... *(Шум у залі)*

МАМКА Г.М. Я вибачаюсь, Венеційська комісія робить нонституційні висновки, чи що? Принципів – да. Але якщо конституційний висновок, нам необхідно скерувати до Конституційного Суду. І він зазначає свою опцію, і він роз'яснить: відповідає Конституції чи ні.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги! *(Шум у залі)* Ребята, все! Стоп! Владлен Михайлович, Григорій Миколайович, все!

Колеги, обговорення завершено. Першою ми ставимо пропозицію, озвучену головою підкомітету. Увага! Першим ми обговорювали з вами фактично три законопроекти. Перший законопроект – президентський, 4651. Саме його я буду ставити першим на голосування.

Надійшла пропозиція також паралельно звернутися щодо всіх цих трьох законопроектів до Венеціанської комісії. Але це не повноваження комітету, повноваження Голови Верховної Ради, він буде вирішувати це.

Отже, першою ставлю пропозицію підтримати за основу...

МАМКА Г.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ми говорили, що за змістом вони спільні. Ми не визначали їх альтернативними. Ми ставимо окремо кожен законопроект на голосування.

Перший законопроект. Владлен Михайлович! Перший законопроект – президентський, 4651.

Хто за те, щоби прийняти і рекомендувати ухвалити висновок комітету і рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу. Законопроект президентський 4651. Прошу голосувати.

Хто – за? 15 – за. Проти? Утримались? Двоє – утримались. Рішення прийнято.

Друге. Пропозиція підкомітету була законопроект 4548 народних

депутатів Юрчишина та інших відхилити, зважаючи на перший законопроект. Хто за те, щоб відхилити законопроект при внесенні змін до Кримінального кодексу, 4548, авторства Ярослава Юрчишина та інших членів? Хто за те, щоб відхилити?

13 – за. Проти? Утримались? 5 – утримались. Рішення прийнято.

І останній законопроект, який представляв Андрій Осадчук (номер 4552), який містить лише одну норму про розширення статті 45 Кримінального кодексу України щодо визначення переліку корупційних правопорушень. Базова позиція підкомітету – також відхилити законопроект, тому я ставлю його першим. Далі, якщо ні, то ми обговорюємо інше. Ні, пропозиція була відхилити підкомітету.

Будь ласка, перша пропозиція: хто за відхилення законопроекту? Стоп, колеги. Григорій Миколайович, перше питання вже ставимо. Хто за те, щоб відхилити даний законопроект 4552? Рахуйте.

Ще раз, будь ласка. Хто за те, щоб відхилити законопроект 4552? Чекайте.

Немає. Хто – проти? Хто – утримався? Всі – утримались, так?

Наступна пропозиція – прийняти даний законопроект за основу – була озвучена автором Андрієм Осадчуком. Хто за те, щоб підтримати законопроект 4552 за основу, прошу голосувати.

17 – за. Проти? Утрималися? Немає. Рішення прийнято. Дякую вам.

Рухаємося далі. Дякую вам, пане міністре. Наступний законопроект - 3931. Колеги, працюємо далі. Законопроект 3931: про внесення змін до Закону України про внесення... змін до КУпАП щодо встановлення відповідальності за перешкоджання у проведенні перевірок з питань техногенної та пожежної безпеки (друге читання).

В'ячеслав Анатолійович Медяник, прошу коротко визначити. І можемо переходити до голосування?

МЕДЯНИК В.А. Під час підготовки законопроекту до другого читання

від народних депутатів було надіслано 92 правки та пропозиції, з них було враховано 31 правка, із них дві частково, дві редакційно і відхилено було 61 поправка.

Окремо хочу подякувати за проявлений інтерес до законопроекту народним депутатам: Павлюку Максиму Васильовичу, Устінській Олександрі, Стефанчуку Руслану і Мамці Григорію Миколайовичу.

Щодо даного законопроекту, хочу наголосити, що для узгодження із пов'язаним законопроектом 4157 та дотримання правил нормотворення, назва та текст законопроекту потребує техніко-юридичного коригування в частині заміни словосполучень "техногенної та пожежної безпеки" на "пожежної та техногенної безпеки".

Щодо висновку підкомітету. Підкомітет рекомендує за результатами розгляду у другому читанні законопроект 3931 прийняти в другому читанні та в цілому як закон.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, чи є ще додаткові у нас позиції? Будь ласка, Максим, коротко.

МЕДЯНИК В.А. Була пропозиція від нашого колеги Галушка голосувати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримується. Після виступу Максима.

ПАВЛЮК М.В. Дякую.

Шановні колеги, хотів би звернути в даному законопроекті увагу на статтю 185-14 з приводу санкцій. Запропоновані розміри штрафів у даному законопроекті не повною мірою відповідають принципу співмірності адміністративного стягнення рівню суспільної шкідливості вчиненого правопорушення та структурності розуміння суспільно-небезпечного діяння,

адже санкція за інші правопорушення у цій же сфері, наприклад 188-8, у тисячу разів менша.

Окрім того, запропонована редакція статті збільшуватиме корупційні ризики у взаємовідносинах між ймовірними правопорушниками та контролюючими органами.

Тому просив би все ж таки правку 30 та 43 врахувати та встановити відповідальність за частиною першою від 10 до 20 неоподаткованих мінімумів, а вчинене повторно - від 20 до 50.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо. Дякую.

Колеги, ну в даному випадку тоді не було змісту внести ці зміни, якщо підвищити там на 100 гривень. Назвіть, будь ласка, номера правок ще раз.

ПАВЛЮК М.В. 30 та 43.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 і 43. Будь ласка, колеги, хто за підтримку правки? Це ваша правка, да, Максим Васильович? Номер 30.

Хто - за, прошу голосувати. Чотири. Хто – проти? Утримались? Правка відхилена.

Хто за те, щоб підтримати правку 43 Павлюка, прошу голосувати. Три. Проти? Утримались? Рішення не прийнято.

Колеги, тепер я ставлю на голосування про те, щоб прийняти законопроект в другому читанні та в цілому з урахуванням позиції, озвученої підкомітетом по законопроекту 3931.

Півсекундочки, будь ласка, Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Дивіться, я чого утримуюсь по законопроектах? По суті, я вибачаюсь, не зміг відпрацювати повністю, тому що я писав в групі у нас, що де таблиці по цим законопроектам. Але в зв'язку з тим, що вони

появилися в вночі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас ще навантаження по Конституційному Суду дуже серйозне.

МАМКА Г.М. Ні, ви заблокували роботу Конституційного Суду, не треба розказувати тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж працюєте на перспективу.

МАМКА Г.М. Просто вночі, коли з'явилася таблиця, я не зміг відпрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Хто за те, щоб рекомендувати прийняти законопроект 3931 в другому читанні та в цілому, враховуючи правки відхилені і враховані. Хто за це, прошу голосувати.

12 – за. Хто – проти? Утримались? Четверо утрималось. Рішення прийнято.

Наступний законопроект - 4157: про внесення змін до Кодексу України про адмінправопорушення та Кримінального кодексу щодо посилення рівня відповідальності за порушення вимог техногенної та пожежної безпеки.

В'ячеслав Анатолійович. Колеги, є потреба обговорювати? Максим Васильович! *(Шум у залі)*

Колеги, тоді давайте так: я ставлю на голосування підтримати законопроект 4157 в другому читанні та в цілому з правками, враховуючи позицію підкомітету.

Хто – за? 12 – за. Проти? Утримались? Двоє утримались. Троє утримались. Дякую. Рішення прийнято.

Наступний законопроект – 4634: про внесення змін до статті 367

Кримінального кодексу щодо посилення відповідальності за службову недбалість, якщо вона спричинила загибель людини.

Позиція авторів, підкомітету зрозуміла. Колеги, чи є потреба нам обговорювати реально? Я пропоную підтримати позицію підкомітету. Єдине що, будь ласка, Олександр Сергійович, яка позиція підкомітету? За основу та в цілому?

БАКУМОВ О.С. Позиція підкомітету – за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

БАКУМОВ О.С. Я хочу також оголосити пропозиції нашого секретаріату, який звернувся, щоб ухвалити тільки за основу. Однак це на розгляд комітету. Ми як підкомітет підготували за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, за основу і в цілому. Там далі буде...

МЕДЯНИК В.А. Ні, давайте підтримувати за основу і в цілому, тому що там взагалі... Це дуже простий законопроект, але він дуже зараз потрібен...

ГОЛОВУЮЧИЙ. По залу ми побачимо.

Хто за цю пропозицію? Колеги, хто за пропозицію підтримати законопроект № 4634 за основу та в цілому? Хто – за? Я бачу, одноголосно. Проти? Утрималися? Рішення прийнято одноголосно.

Дякую вам, Григорій Миколайович, за ініціативу.

Законопроект № 4491: про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за підроблення медичної продукції та подібні злочини, що загрожують охороні здоров'я. Внесений групою народних депутатів. Є співавтори в нашому цьому... Є потреба обговорювати, колеги?

(Шум у залі)

Да, колеги, я ж кажу, чи є потреба обговорювати, що є потреба на доопрацювання? Немає?

Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги, дискусійний законопроект. Він дуже, скажімо так, складний. І ми вважаємо, що та тактика, яка була обрана суб'єктами законодавчої ініціативи завантажити Кримінальний кодекс занадто великим обсягом тексту, який не узгоджується із профільним законодавством, є неправильною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи підтримується ідея на доопрацювання?

Будь ласка, тоді ставлю на голосування законопроект 4491, поданий народним депутатом Радущим та іншими, рекомендувати на доопрацювання.

Хто – за? Одноголосно. Проти? Утримались? Одноголосно. Дякую вам.

Рухаємося далі. Законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо виконаних постанов (реєстраційний номер 5058), внесений Фроловим та іншими народними депутатами, в тому числі членами нашого комітету. Чи є потреба його обговорювати?

Позицію підкомітету, будь ласка, озвучте. В'ячеслав Медяник.

МЕДЯНИК В.А. Рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в першому читанні за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За основу. Дякую.

Будь ласка, вам, прошу.

ОСАДЧУК А.П. Невеликий коментар. Я мав розмову з автором, з

паном Фроловим, і він визнав, що там у другій частині написана, вибачте, невеличка дурниця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До другого читання?

ОСАДЧУК А.П. Да. Але у нас є погодження з автором, що до другого читання ми маємо переписати там один абзац, бо він абсолютно некоректно викладений.

Тому ми ставимо за основу під обов'язок автора і, власне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропоную тоді позицію підкомітету: ухвалити висновок комітету і рекомендувати законопроект 5058 прийняти за основу.

Хто – за? Проти? Утримались? Одноголосно. Дякую вам. Григорій Миколайович, тримайте себе в руках.

Далі, наступний: проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо заборони сепаратних переговорів з представниками держави агресора (реєстраційний номер 2612, 2612-1).

Я хотів запитати, чи є автори, чи представники авторів по цим законопроектам, колеги?

Чекайте, колеги. Є співавтор першого законопроекту - Андрій Петрович Осадчук. По другому законопроекту...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Має підійти, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. То ми можемо в даному плані, колеги, тоді рухатись далі? Уточніть, будь ласка, якщо він не встигне, то ми тоді відкладемо його просто або розглянемо без його участі, тому що є представник першого законопроекту. Немає заперечень, що ми почекаємо?

Рухаємося далі. Тоді законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораціонізм). Законопроект № 2549, поданий народним депутатом Оксаною Василівною Савчук.

Дякую вам, що ви прийшли. Якраз ми вас не заставили довго чекати. Будь ласка, вам слово. І після цього Олександр Сергійович Бакумов від підкомітету. Прошу вас.

САВЧУК О.В. Доброго дня, шановні члени комітету. 6 грудня 2019 року мною було зареєстровано законопроект, власне, він є дуже чіткий, простий і зрозумілий: внести зміни в Кримінальний кодекс України, доповнивши його статтею 111-1, де ми чітко пишемо, вводимо таке поняття, як "колабораціонізм", і стверджуємо, що, власне, під це поняття, оскільки його зараз не існує, підпадають різні форми державної зради, які стосуються зради в плані адміністративному, культурному, політичному, військовому, інформаційному, медійному в співробітництві громадянина України з країною, яка вважається агресором по відношенню до країни України.

Тут ми чітко прописуємо, власне, хто карається позбавленням волі на строк від 3 до 5 років з конфіскацією майна або без такого. Це власне ті, хто підтримають різні незаконні збройні формування, які завдають шкоди територіальній цілісності. Також люди, котрі спричинені до дій, які призвели до загибелі людей або тяжких наслідків, караються позбавленням на строк від 10 до 15 років з довічним позбавленням волі і конфіскацією майна.

Оскільки зараз є дуже актуальне поняття, власне, державних зрадників, людей, котрі в тому числі займають найвищі пости, є навіть дехто є народними депутатами і дозволяють собі вести перемовини з країною-агресором, і це питання, яке зараз обговорюється у всіх фракціях, я знаю, що є інші законопроекти на цю тему. Я прошу комітет все ж таки його підтримати, оскільки це є дуже актуально.

Нагадую, що ще в 2019 році мною він був зареєстрований,

опрацьовувався цілою командою "Свободи", яку я представляю. І просила би комітет все ж таки взяти його за основу, оскільки я знаю, що і в тому числі фракції всі, які є в парламенті, крім однієї, засвідчили свою готовність розглядати цей законопроект в сесійній залі, тобто саме суть колабораціонізму. Дякую.

І ще, пане голово, хочу додати лише, що я працюю в Комітеті інфраструктури, і у нас теж такий принцип, що авторів запрошують на комітет. Я, на жаль, не отримала від вашого секретаріату запрошення. То я би вас просила, щоб ви все ж таки зробили їм зауваження з цього приводу,

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, що ви прийшли. Ми з'ясуємо, у нас такого взагалі не бувало до цього.

Будь ласка, наступний - Бакумов Олександр Сергійович. Прошу, вам слово.

БАКУМОВ О.С. Дякую.

Шановний головуючий, шановні колеги, на думку підкомітету, цей законопроект є складним, нечітким і по суті не зрозумілим. Відсутня юридична техніка і правова визначеність. Чому? У нас є проблеми з точки зору проявів колабораціонізму, тому що вже передбачена відповідальність за 111 статтею Кримінального кодексу "Державна зрада" і буде виникати конкуренція норм. Немає чіткого розмежування між цими складами злочину у вчиненій формі.

У нас є висновки всіх правоохоронних, не всіх, але переважної більшості правоохоронних органів. Державне бюро розслідувань висловило позицію - на доопрацювання. Служба безпеки України – потребує суттєвого доопрацювання. Рада національної безпеки і оборони – пропозиції та зауваження. Київський національний університет Тараса Шевченка – потребує доопрацювання. Академія внутрішніх справ – зауваження і

пропозиції. МВС – зауваження і пропозиції. Мін'юст - зауваження, пропозиції. Національна поліція - зауваження відсутні.

Ми пропрацювали ці законодавчі пропозиції. ми розуміємо, що тема є чутливою, ми розуміємо, що парламент має реагувати на це. Але ми як профільний комітет маємо забезпечити правильне написання норми, щоб вона потім мала на меті і була дієвою для того, щоб дійсно криміналізувати, а осіб, які вчиняють такі діяння, віддати відповідному покаранню.

У зв'язку з тим, що у нас немає профільного закону про колабораціонізм і ми не можемо визначити, а що таке взагалі колабораціонізм і що таке військове, політичне, економічне, адміністративне, культурне, інформаційне, медійне співробітництво, ці поняття треба розкрити в профільному законі, а потім криміналізувати це діяння в Кримінальному кодексі. Кримінальний кодекс не може містити, скажімо так, визначати суть цих правовідносин, які підлягають забороні або яких держава обмежує, ці діяння.

Тому прошу підкомітет комітет підтримати - і цей законопроект відповідно відхилити. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

САВЧУК О.В. Можна уточнююче питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, зачекайте. У нас порядок такий: зараз йде обговорення, і після цього ви можете висловитися по позиції.

Будь ласка, колеги, хто хотів би взяти участь у дискусії з цього питання? Прошу, Владлен Михайлович. Хто ще хотів би висловитися? Після цього тоді надамо слово ще раз автору.

НЕКЛЮДОВ В.М. Я підтримую свого колегу Олександра Бакумова. Дійсно, тема чутлива, і бажання авторів законопроекту піддати

відповідальності кримінальній тих, хто сприяє ворогу і називається колабораціонізмом. Однак бажання допомогти вирішити цю проблему насправді може сприяти ворогу отримати козирі, коли буде заблокована вся система правоохоронних органів і не зможуть вирішити, кваліфікувати дії, оскільки буде конкуренція норм.

Я вважаю, що дійсно потрібно більш системно підійти до цього питання, вивчити, а потім вже його розглядати. Якщо ми приймемо у цьому вигляді, то це створить лише проблеми для компетентних органів і не вирішить цю проблему, а навпаки, створить ще нову, а нам і так проблем вистачає.

Тому я підтримую повністю позицію підкомітету і свого колеги Олександра Бакумова. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Григорій Миколайович Мамка.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, неможливо в Кримінальному кодексі давати старт новим поняттям, а не більше. Об'єктивна сторона прописана чітко, ясно в 111 статті "Державна зрада", яка розкриває повністю об'єктивну сторону, в чому вона полягає. І друга частина – це звільнення від кримінальної відповідальності за певних вимог.

По суті своїй те, що прописано, зверніть увагу, в новій статті Кримінального кодексу України, - це думки авторів законопроекту, що повинно бути і що повинно бути криміналізовано. Але всі поняття охоплюються. Є об'єктивна сторона в 111-й, і дублювати її з приводу того, щоб було це визначено політично, на мою думку, у Служби безпеки України на даний час всі руки розв'язані щодо документування таких дій, які підлягають криміналізації і прийняття рішень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Григорій Миколайович.

Хто ще хотів би висловитись з обговорення? Будь ласка, Володимир

Юрійович, прошу вас.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги, дуже високо ціную всі професійні моменти, але, враховуючи соціальну, скажімо так, значимість цієї теми, пропонував би розглянути можливість відправити автору ініціативи на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, тоді, якщо всі висловились з членів комітету, я надаю слово ще раз Оксані Василівні щодо висловлених позицій, можливо, уточнень. І після цього будемо переходити до голосування.

САВЧУК О.В. Дякую. Хотіла звернутися до членів комітету з тим, що дійсно нові виклики, які постають перед нами і потребують від нас інколи нових рішень, деколи ці рішення є популярні, деколи - непопулярні. Те, що тема колабораціонізму як ніколи зараз актуальна в нашій країні, це факт. І я знаю, що зареєстровано ряд інших законопроектів, і все одно комітету прийдеться повернутися до цього питання.

Я їх вивчила, всі проаналізувала, і практично всі вони спираються до того, що потрібно вносити зміни в Кримінальний кодекс. Без цього ми не зможемо нічого зробити. По своїй суті я за те, щоб це було прийнято. Повірте, я читала законопроект, який внесений в тому числі представниками "Слуги народу", які консультувалися теж з різними людьми, де ми спільно консультувалися. І фактично це одне і те саме, просто трішечки розширене.

Тому я все ж таки пропоную, щоб комітет, можливо, підтримав, тому що все одно це питання зараз на часі. Воно, так, воно може бути не популярне, воно може не подобатися, але воно потрібне для українського суспільства і для цілісності нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З цього приводу? Будь ласка, тільки недовго.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)*

Коллеги, очень быстро, всего два тезиса.

Вы знаете, очень сложно говорить о введении ответственности за коллаборационизм, когда два проспекта в столице названы именами коллаборантов. Это первое.

И второе. Давайте определимся для себя: мы хотим вернуть временно оккупированные территории, или мы хотим наказывать их жителей. Вот и все. Я предлагаю отклонить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, у нас є дві пропозиції, перша пропозиція озвучена головою підкомітету - щодо відхилення; і друга пропозиція нашого колеги Арешонкова Володимира Юрійовича, зважаючи на зауваження, які були озвучені, відправити на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи, щоб доопрацювати цей законопроект. Я ставлю по чергово тоді пропозицію спочатку підкомітету про доопрацювання.

Отже, пропозиція, колеги, відхилити. Першою я ставлю пропозицію підкомітету і пропоную ухвалити висновок комітету: рекомендувати законопроект 2549, авторства народного депутата Савчук, відхилити. Позиція підкомітету.

Хто – за, прошу голосувати. 9. Проти? Утрималися? 9 із 16. Рішення прийнято про відхилення законопроекту. Дякую вам.

Наступний законопроект: проект Закону про внесення змін до... А є Власенко Сергій? Немає Власенка? Він не встигає? Колеги, законопроект 4049 ми виносимо вдруге, автор попросив перенести. Він мав підійти, попросив перенести. Чи підемо назустріч? Він на паралельному комітеті, підемо назустріч?

ЯЦИК Ю.Г. Ми також з паралельних комітетів прийшли для того, щоб... Вдруге це вже...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосуємо? Колеги, давайте. Вдруге, якщо комітет не проти, позиція така, щоб була надана можливість двічі звернутися, двічі не вийшло у народного депутата, не письмового... Яка позиція підкомітету, просто озвучте, будь ласка. *(Шум у залі)*

Ми слухаємо це питання. Будь ласка, Юлія, прошу, позиція підкомітету, коротко.

ЯЦИК Ю.Г. Я дуже коротко. Законопроектом пропонується внести зміни до статті 214 КПК України щодо порядку внесення відомостей в ЄРДР, повернути дослідчу перевірку, повернути можливість оскарження, запровадити можливість оскарження внесення відомостей в ЄРДР до слідчого судді. А в разі невнесення, як це вже у нас існує, оскаржувати відмову також слідчому судді. Основний момент – це повернення дослідчої перевірки.

Ми знову повертаємося до тієї практики, коли слідчий буде одноособово вирішувати, які заяви, звернення вносити до ЄРДР, які не вносити. Якихось критеріїв, які б визначали, які саме звернення можуть не вноситися до ЄРДР, законопроектом не запроваджено.

Крім того, пропонується запровадити обов'язок слідчого надавати стороні постанову про відкриття кримінального провадження. ПротеЮ знову ж таки, якихось підстав відмови у внесення в ЄРДР цим законопроектом не запроваджено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А яка позиція підкомітету?

ЯЦИК Ю.Г. На доопрацювання. Всі правоохоронні органи категорично висловили свою незгоду з запропонованими змінами. ДБР дав ряд зауважень, Мін'юст, Офіс Генпрокурора, Національна академія правових наук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є підтримка на доопрацювання цей законопроект?

Тоді я ставлю на голосування пропозицію ухвалити висновок комітету і рекомендувати законопроект 4049а відправити суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання. Хто за таке рішення, прошу голосувати. Одноголосно.

Я перепрошую. Проти? Утримались? Григорій Миколайович – проти. 16 – за. Рішення прийнято.

Дякую, Григорій Миколайович. Йдемо далі.

(Шум у залі)

МАМКА Г.М. Дивіться, Юля, якщо ви кажете про те, що це все існує, і взяли стратегію про те, що вносяться відомості до ЄРДР всі, то звідки оці рішення судів, що зобов'язують правоохоронні органи внести відомості в ЄРДР? Розумієш? Я все-таки більше вник би.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, йдемо далі по порядку денному. Вже є автор. Григорій Миколайович, є вже автор законопроекту, якого ми дочекалися якраз, власне, законопроект 2612 і 2612-1.

Богдане Васильовичу, будь ласка, присядьте за стіл до мікрофону, щоб вас було чути також. Ви у нас, по-моєму, вперше на засіданні комітету. Якраз також раді вас вітати, що ви до нас завітали.

Два законопроекти, основний і альтернативний, про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо заборони сепаратних переговорів з представниками держави-агресора. Перший законопроект Богдан Васильович Яременко доповідає. А, я перепрошую, перший законопроект - Андрій

Петрович Осадчук, і потім альтернативний - Богдан Яременко.

Будь ласка, Андрій Петрович, вам слово. І після цього співавторам.
Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П. Дякую.

Законопроект готувався ще в 19-му році, восени 19-го року, сподіваюся, всі пам'ятають ті зовнішні і внутрішньополітичні обставини, які тоді були. Країна, з одного боку, і політичне керівництво країни готувалося до норманської зустрічі в Парижі. Були величезні перестороги щодо цього. Так само відбувалися дуже різні події по контактах з країною-агресором – Російською Федерацією з боку дуже багатьох українських політиків.

У нас що тоді, що зараз продовжується збройний конфлікт з Російською Федерацією. Ми знаходимося в гарячій стадії війни. Я сподіваюся, це всім дуже чітко зрозуміло. Наші військові гинуть на передовій, і тому ми маємо застосовувати всі доступні засоби (перш за все, кримінальної юстиції) для того, щоб захищати українські інтереси у всі можливі способи.

На жаль, так сталося, що деякі українські політики ведуть паралельний діалог з державою-агресором і пропагують цей діалог через засоби масової інформації. Тривалий час це толерувалося політичним керівництвом України, але я мушу зазначити, що мені це приємно – те, що вулиця Банкова змінила своє ставлення до політичних сил, які співпрацюють з державою-агресором і останнім часом запроваджують дуже активні дії по наданню відсічі в різних формах зазіханням на територіальну цілісність і національні інтереси України.

При цьому ми маємо розуміти, що залишається багато юридичних питань, і коли ми знову ж таки говоримо про санкції проти осіб, які створюють загрозу питанням національної безпеки і оборони України, ми маємо також застосовувати інструменти національного кримінального законодавства. Саме на це спрямований законопроект, який у тому числі і я

підписав, і підписав колега Потураєв з фракції "Слуга народу", який спрямований на розширення поняття "державна зрада" в статті 111 Кримінального кодексу України, а так само доповнює законодавство про Службу безпеки України, законодавство України про телебачення і радіомовлення.

Основна ідея цього законопроекту – чітко визначити і криміналізувати діяння, що підпадають під державну зраду, які полягають у вчиненні дій шляхом вступу без належного уповноваження органів державної влади України в переговори з питань внутрішньої, зовнішньої політики України з посадовими особами іноземної держави, визнаної Верховною Радою України агресором. Пропонуємо карати за таке діяння позбавленням волі на строк від 13 до 15 років з конфіскацією майна або без такої.

Я знаю, що цей законопроект розглядався підкомітетом майже рік тому. Я знаю, що була рекомендація відправити його на доопрацювання. Але звертаю увагу колег, що зовнішньополітичні і внутрішньополітичні обставини з того часу дуже сильно змінилися. Риторика Президента Зеленського дуже сильно змінилася. Тому я думаю, що ухвалення такого законопроекту в першому читанні буде тільки допомагати органам України, вищим державним органам України ефективно протидіяти збройній агресії Російської Федерації.

Тому я пропоную колегам підтримати цей законопроект в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію.

Будь ласка, Богдан Яременко, прошу.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Дякую, пане голово. Дякую, шановні колеги.

Я дійсно вперше на вашому засіданні. Я думаю, що просто є такі теми, в яких дипломатам краще не світитися. Це, по-перше. По-друге, ви,

очевидно, справляєтесь дуже добре.

Дякую за можливість виступити і представити свої міркування. Для мене... Хоча, очевидно, є певний збіг обставин, чому сьогодні ми лише підійшли до цього питання. Очевидно, мова йде і про санкції, які введені проти деяких українських суб'єктів - фізичних і юридичних осіб. Але для мене передісторія і вся тема має трошки інший вимір.

Понад 20 років я практично працював в дипломатії і був свідком того, наскільки непрофесійна, а часами злонамірена, або нерозумна діяльність представників української влади, або недержавних інституцій, організацій, може наносити шкоду державним інтересам України. Мова не йде лише про останнім часом рекламовані через телебачення України сюжети перебування представників певних політичних партій в Москві, їхні зустрічі, скажімо, там де в "Газпромі" чи в інших суб'єктах урядових Російської Федерації, мова йде і про такі сюжети, коли народні депутати України, інші політики, наприклад, прибувають до Сполучених Штатів Америки, щоб передати черговій адміністрації якісь пропозиції по врегулюванню, які не відповідають інтересам України і які суперечать переговорній тактиці і основним підходам нашої держави.

Справа в тому, що Закон "Про міжнародні договори України" передбачає процедуру вступу України в переговори з будь-яких питань міжнародних. І це достатньо проста, зрозуміла процедура. Тобто один з органів державної влади повинен ініціювати, пояснити актуальність цього питання, отримати директиви. Участь без директив, без погодження у переговорах шкідливо з якої точки зору: мова не йде про піар, який насправді часами тільки здається шкідливим для України, а насправді може мобілізувати громадську думку у зовсім іншому напрямку, мова йде про те, що заяви політиків про якісь підходи до вирішення проблем з Україною або в Україні, які не відповідають позиції Міністерства закордонних справ, позиції Президента, органів державної влади, вводять в оману наших партнерів і ворогів або суперників. Таким чином, наші партнери і суперники втрачають

орієнтування в тому плані, що очікувати від України. Це не лише затягує вирішення цих проблем, це іноді може бути пов'язано з неправильними розрахунками іноземних держав щодо того, яким чином Україна буде чинити спротив збройній агресії, яким чином вона буде реагувати на інші пропозиції щодо укладення угоди або прийняття якихось, скажімо, підходів до врегулювання питань.

Це не лише забирає величезний час у дипломатів, про що я мав можливість неодноразово пересвідчитися за свою професійну кар'єру в органах центральної виконавчої влади, а це ще коштує Україні грошей, а часами - людських життів.

Тому, скажімо, відповідна практика існує і в іноземних державах, скажімо, там, де існують дуже консолідовані, дуже ієрархічні підходи до зовнішньої політики. Це не обов'язково Сполучені Штати Америки чи Росія, це можуть бути і сусідні країни, Румунія і так далі, де держава дуже чітко виконує закріплені в Конституції, так само, як це є в Україні, роль монополіста у сфері зовнішньої політики.

Тому законодавчо закріплені механізми підходу до міжнародної діяльності, які не захищені законом і щодо яких не передбачена відповідальність за порушення, – це слабкі норми закону. І, з моєї точки зору, вони потребують посилення, в тому числі ось такими методами, як прийняття законів про ведення без належних повноважень.

Тобто проект закону писався в 19-му році, коли закінчився турборежим. Це одна з моїх передвиборчих обіцянок, яка, в принципі, знаходила розуміння в українського виборця в окрузі, де я обраний. Не маю ні найменшого сумніву, що колеги (це просто хронологічний збіг обставин), які внесли законопроект, який розглядається як основний, мають приблизно ті самі мотиви, чи переслідують ті самі мотиви, ідеї, що і я. Але мені здається, що мій законопроект трішки більш вдалий, оскільки пропонує внесення змін і в Кримінальний кодекс, процесуальні документи, тобто він більш системний.

Хочу, користуючись нагодою, подякувати не лише комітету за можливість виступити, а також ГНЕУ за висновки. Хоча загальний висновок я би оскаржував, і буду оскаржувати, в тому плані, що я не погоджуюсь з ним. Тим не менше, переважна більшість висновків ГНЕУ, з моєї точки зору, є дуже професійними, дуже правильними, вони допомагають покращити проект закону.

Тому перед цим засіданням до вашої уваги був розісланий інший документ, в якому, давайте так скажу, якщо комітет прийме рішення рекомендувати Верховній Раді розглядати, тобто ви фактично маєте моє зобов'язання і проект змін до другого читання, які будуть внесені до законопроекту. Якщо ви відхилите, ви маєте той проект, з яким ви зіштовхнетесь через тиждень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, в тому числі за домовленості, як ми з чим зустрінемось. Це було дружнє побажання від дипломата, я переконаний.

Будь ласка, колеги, Олександр Дануца від підкомітету. І після цього переходимо до обговорення. Будь ласка, Олександр.

ДАНУЦА О.А. Дякую.

Колеги, не бачив як керівник профільного підкомітету відповідно до цих двох законопроектів якихось інших документів. Якщо вони зайдуть і голова комітету розпише це на наш підкомітет, то тоді ми вже будемо визначатись.

Наразі, справді, на підкомітет обидва законопроекти: 2612 (за авторством Вакарчука, Потураєва, Осадчука) і 2612-1 (за авторством Богдана Яременка) - зайшли приблизно в грудні 2019 року відповідно до доручення голови комітету. В той час і були розглянуті. Тому я би хотів говорити про те, що рішення підкомітету приймалося ну майже півтора роки тому. Але я як керівник підкомітету зобов'язаний його озвучити.

Перед тим я хочу сказати свою особисту думку, що я, безумовно, підтримую дух обох законопроектів, але, як вчить наш Григорій Миколайович Мамка, ми повинні ще думати не лише про дух, але ще і про букву закону.

Тому, з вашого дозволу я готовий – перше - по 2612, по основному, я скажу, що із висновків, які надійшли із відповідних органів, фактично лише СБУ підтримує ідею законопроекту, але текст потребує доопрацювання. Всі інші відповідні органи, вони заперечували, принаймні на той час. *(Шум у залі)*

Я зараз про 2612 просто. Якщо треба, я поясню. Там є шість пунктів, з якими підкомітет не був згоден.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте позицію по другому законопроекту.

ДАНУЦА О.А. Але узагальнюючий висновок підкомітету на той час, який був: за результатами розгляду в першому читанні законопроект повернути на доопрацювання ініціатору внесення. Готовий по цьому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це обидва законопроекти, да?

ДАНУЦА О.А. Ще раз, це перший, основний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 2612?

ДАНУЦА О.А. 2612 на доопрацювання ініціатору внесення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А 2612-1?

ДАНУЦА О.А. 2612-1, висновки... Знову ж таки СБУ ідею підтримує, але текст потребує доопрацювання. Всі інші висновки - негативні. І рішення

підкомітету: за результатами розгляду повернути на доопрацювання ініціатору внесення. Аналогічне рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, чекайте, давайте по порядку. Спочатку Григорій Миколайович Мамка, після цього – Максим Бужанський і В'ячеслав. *(Шум у залі)*

Будь ласка, тоді.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Виступ російською мовою)*

Уважаемые коллеги, я понимаю идею авторов законопроектов, обоих. Я понимаю, что в ней есть определенное рациональное зерно, с одной стороны. С другой стороны, у нас есть четкое понятие в уголовном законодательстве – измена Родине. То есть то, о чем идет речь, по сути дела, это измена Родине, и она уже там прописана.

А вот все остальное - то, что не подпало, - это уже оценки. И каким образом мы даем оценку, а что это было: это переговоры, или это беседа, или это консультации? То есть тут очень много неопределенности, которая всегда может привести, с одной стороны, к злоупотреблениям, с другой стороны, к тому, что законопроект, будучи законом, не будет эффективно работать.

Я никоим образом не одобряю поездок в Москву, и точно так же не одобряю с учетом, конечно, что речь не идет о стране-агрессоре, беганья в иностранные посольства за консультациями. Но я бы хотел подчеркнуть следующую мысль. Для нашего государства важно, для государства – это мое субъективное мнение – иметь возможность неформальных переговорщиков, которых государство могло бы отправлять на переговоры туда, куда сочтет нужным.

Например, у Леонида Макаровича Кравчука, насколько я понимаю, у него нет полномочий, которые были бы даны ему парламентом. То есть конституционных полномочий у него, по сути дела, нет, но он, тем не менее, возглавляет нашу переговорную контактную группу на переговорах с

представителями сепаратистов и страны-агрессора в Минске.

Я думаю, что если мы примем эти законопроекты в таком виде, в котором они предложены, то мы здесь, к сожалению, сузим и ограничим возможности государства защищать свои интересы, а не пресечем каким-то образом антигосударственную деятельность кого бы то ни было, в первую очередь потому, что любая антигосударственная деятельность уже описана в нашем законодательстве. Я за то, чтобы все изменники Родины, будь таковые обнаружатся, немедленно привлекались к ответственности, в независимости от статуса, и несли наказание.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В кінці, Богдане, можна буде по всіх виступам якраз прокоментувати, так само і Андрій...

Григорій Миколайович Мамка, будь ласка, і В'ячеслав Медяник.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, я з боку буду говорити більше не з політики, а з практики. Дійсно, законопроекти, які внесені, їх вносять вже з приводу доповнень, переписання нової статті 111 "Державна зрада". Напевно, за останній місяць більше десяти вже розглянули нашим комітетом. Мені по одному чи по двом виступить зразу?

Перший законопроект – 2612. Доповнити статтю 111, читаю, в якій встановити кримінальну відповідальність, вона є: державна зрада, вчинена шляхом вступу без належного уповноваження органів державної влади України. Згода письмова, усна? Якщо ми розберемося, вже Бужанський сказав по контактній групі, Кравчук, Фокін, то Фокіна, маючи повноваження, по цій статті зразу склад злочину.

Тут необхідно все-таки більш тонко підходити і прописувати державну зраду з боку практики, що підходить сюди, і залучати. Тому що барометром державної зради є висновок спеціаліста, висновок експерта, який керується, на порівнянні, для того, щоб щось зрадити або порушити, необхідно

побачити, що, які межі внутрішньої політики, зовнішньої політики. Все інше це повинно бути прописано.

Я все-таки вам би рекомендував, я не буду підтримувати цих законопроектів, але якщо у вас є намір, про який ви сказали, і погрожували членам комітету, що ви внесете через неділю законопроект, все-таки більш детально пропрацювати з експертами, які є фахівцями в області безпеки держави, в області державної зради, де критерії, де межа. От там можна знайти той компроміс і поставити ті запобіжники, які будуть дійсно дієво працювати і криміналізувати ті дії, які у нас сьогодні повинні бути криміналізовані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, ще будуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. На мою думку, законопроект народного Яременка є більш ширшим, і тому я хотів би ще запитати, ще є питання до голови підкомітету, чи можливо до другого читання виправити всі ті помилки і неточності, щоб цей законопроект працював?

Дякую.

ДАНУЦА О.А. Дякую.

Я абсолютно переконаний, і на підкомітеті це обговорювалося, хоча це було близько року тому, що і один, 2612, і 2612-1 все-таки треба доопрацювати. Дуже важко до другого читання їх виправити, якщо ми будемо діяти відповідно до букви закону. Відповідно до духу, я ще раз кажу, я підтримую, що один, що інший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Хто з авторів хотів би висловити позицію? Будь ласка, пане Богдане.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Дякую. Я просто хотів надати пояснення як практик ситуації з ведення міжнародних переговорів, тому що лунали такі уявлення, які не зовсім відповідають реаліям.

Стаття 106 Конституції України, пункт 3, визначає Президента як посадову особу, яка представляє Україну в міжнародних відносинах. І, таким чином, і це до питання про повноваження представників України в Тристоронній контактній групі: чи-то Кучма, чи Кравчук, немає значення, - вони надані Президентом України в рамках його повноважень. Відповідно сам підхід до організації роботи цієї групи не був порушений. Інша справа, що виникають питання на першому етапі, чи існували директиви і так далі. Все це є частиною організації ведення переговорів. І оскільки на сьогодні все приведено у відповідність до законодавства, питань до повноважень української делегації немає.

Запропоновані мною правки, чи нововведення до законодавства, насправді просто захищають, встановлені законом і Конституцією норми, і вони не забороняють, скажімо, те, що колега Бужанський висловився про те, що нам потрібно більше переговорників, які б представляли Україну. Дивіться, питання в чому. Прекрасно, то есть "больше песен хороших и разных", але вони повинні бути скоординовані в рамках діючого законодавства. Якщо хтось вважає, що в нього є якісь ресурси, внутрішні і інші, які він може використати для звільнення українських полонених, будь ласка, отримай повноваження в СБУ або в органу, який веде ці переговори. Таким чином підпорядкуй свою діяльність діяльності тих органів центральної виконавчої влади, які мають повноваження згідно закону. Тобто це не позбавляє можливості, а впорядковує діяльність цих всіх можливих посередників. Без таких повноважень, без координації з МЗС, коли мова йде, скажімо, про контакти з іноземними урядами і консультації з приводу можливостей врегулювання на сході України чи в Криму, або з приводу... На жаль, у мене просто є і ця практика визволення заручників з полону терористів. Будь-яка діяльність недержавних акторів, яка не скоординована з

розвідкою, контррозвідкою, МЗС, тільки наносить шкоду інтересам України і її громадянам, які потребують допомоги. Тому, власне кажучи, це є мотивом.

Ще раз, тобто я закликаю не боятися того, що запропоновані зміни перешкоджатимуть нам знаходити допомогу у вигляді недержавних чинників - акторів на міжнародній арені, ні. Але вони дозволять використовувати їх більш ефективно і більш правильно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, будь ласка, остання репліка, коротка.

МАМКА Г.М. Я візьму хвилинку. Дивіться, пам'ятаєте історію, коли вугілля з ДНР привозили в Україну "Центренерго"? СБУ дозволи давали підприємствам, щоб кинули сюди вугілля, представляєте? І електроенергію, ви уявляєте? Це ж відкрита інформація, подивіться, з дозволами абсолютно проблем нема ніяких, абсолютно. Дипломатія закінчується - стріляють пушки.

Є один момент ключовим для мене. Можна прописати все, що завгодно нової статті, можна врегулювати ту чи іншу дію, але необхідно комплексно підходити і давати або не давати повноваження.. І визначатися, які повноваження і на предмет чого.

Якщо ви кажете про санкції - да, ключовий момент. У мене питання до вас. Я трохи більш з практичної, з юриспруденції вам поясню. Законодавство в Україні побудоване одним шляхом, одним, іншого немає. Зовнішні впливи – закон, санкції, а внутрішні – Кримінальний і Кримінальний процесуальний кодекс. Більше іншого не існує. Про те, що хтось з влади виходить.... Бачили постанову? Бачили. А бачили там слово "інше"? Кажуть, бачили. То громадяни України. На мою думку, що це некоректно, що це не підхід. Необхідно речі називати своїми іменами і робити вірний закон, який буде: а) працювати, усувати всі проблеми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Обговорення завершено.

Я спочатку поставлю на голосування пропозицію підкомітету – на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи законопроект 2612 і законопроект 2612-1. Обидва законопроекти запропоновано відправити на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи.

Хто за таку пропозицію, прошу голосувати. На доопрацювання. Обидва законопроекти на доопрацювання.

13 – за. Хто – проти? Хто – утримався? 1- утримався. Дякую вам. Рішення прийнято.

Дякую вам, пане Богдане.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Я хотів подякувати за змістовну, зацікавлену дискусію і вибачитись за запізнення, якщо я якісь ваші плани зруйнував. У нас йде засідання нашого комітету. Спасибі велике.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, наступне, останнє питання – проекти законів... В нас є про включення до порядку денного законодавчих актів, проектів законів наших в тому числі. Я зачитаю номери і голосуємо, добре?

4687, 5013, 5040, 5047, 5048, 5060, 5117, 5123 і альтернативний, 5131, 5137, 5142, 5152, 5157, 5158. Хто за включення їх до порядку денного сесії, прошу голосувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Прийнято одноголосно. Дякую вам.

І останнє. У нас треба прийняти роз'яснення комітету щодо законопроекту про кримінальні проступки, який ми прийняли в червні минулого року, і він набув чинності в липні. Є проблема, на практиці суди не точно трактують дію цього закону в часі, тому ми підготували чітке роз'яснення щодо того, як він діє в часі. Нам треба проголосувати за дане роз'яснення.

Хто за те, щоб затвердити дане роз'яснення комітету, прошу

голосувати. Хто – за? Проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Порядок денний у нас вичерпаний змістовний, залишилось "Різне". Хто хотів би виступити в межах "Різного"? Григорій Миколайович, будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, у мене два питання. Хочу - перше – звернення пана Левицького Віталія Олександровича, який просить проінформувати про те, що затримали начальника слідчого відділу, і справа не розслідується, за дачу хабара. Він просив просто проінформувати комітет, але не звертатися. Є, розглядаємо ці жалоби.

І друга історія. Надійшло звернення громадської організації "Громадський обвинувач" з приводу того, що всі ми пам'ятаємо вибори Київської міської ради в Оболонському районі. ... підкупував. Кримінальне провадження, внесено відомості, розслідується, але розслідується... вже після виборів пройшло, а результатів до цього часу немає.

Прохання звернутися до прокурора міста Києва, звернутися щодо постановки даного провадження, ходу розслідування на контроль, інформувати комітет про стан розслідування, тому що заявник пише: не дають ні дозволів, прокурор не підписує, на вилучення документів, на перевірку тих чи інших показів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, звернемося щодо контролю. Але конкретні, ми ж знаємо, слідчі дії ми не можемо вказувати прокурору.

Будь ласка, Владлен Михайлович, прошу.

НЕКЛЮДОВ В.М. Шановні колеги, ви знаєте, я дуже дякую, що ми в цій рубриці, чи як вона називається, "Різне", де ми можемо дискутувати, обмінюватись думками, а найголовніше - чути один одного. І я думаю, що виступати єдиним механізмом і захищати один одного, коли це стосується загальних інтересів. От ближче к темі, ближче к телу.

Я що хочу сказати? От законопроект мій 3062, співавторство - там і наші колеги, і група "Довіра", Володимир Юрійович Арешонков, і Мамка Григорій Миколайович (він співавтор), і неprisутній, партія "Європейська солідарність", пан Алексєєв, наша група депутатів. Я до чого кажу? Що цей законопроект, який об'єднав фактично усі наші політичні сили, він був запропонований і зареєстрований мною ще у лютому, лютому минулого року, ще у пана Рябошапки, про повернення класних чинів. Вже більше року його доля невідома. Він пішов у напрямі до Верховної Ради, і досі я не знаю, що з ним, як, до чого і тому подібне.

Я від імені всіх колег, якщо вони підтримають, ці співавтори, хто є тут у залі, звертаюся до голови комітету з приводу того, щоб підготувати звернення, може, всього комітету, щоб підтримав. Давайте свій авторитет, щоб його нарешті поставили на порядок денний.

Я розумію, що... Мені завжди відповідали, що цей... Шановні колеги, мені завжди відповідали, що мій законопроект 3062 не на часі. Я вже це чую близько 9 місяців. "Не на часі, не на часі, почекай, почекай". А я вважаю, що законопроект, коли у нас працівники "Укрзалізниці" носять погони, мають чини, лісники - вони мають...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владлен Михайлович, нас не треба агітувати. Зараз, дивись, в п'ятницю він стоїть після звіту уряду другим питанням, другим питанням в п'ятницю. Поки що в порядку денному на тиждень.

НЕКЛЮДОВ В.М. Ні, я кажу, його завжди знімали. Тому, я прошу, давайте підтримаємо і звернемось, щоб його розглянули, щоб зала вирішила, чи він потрібен, чи ні. Я вже сказав, що підтримана...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримується, колеги. Владлен Михайлович, підтримуємо вас.

НЕКЛЮДОВ В.М. ..."Європейська Солідарність", пан Алексєєв, фракція "Слуга народу" ... І Григорій Миколайович, він теж має...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владлен Михайлович, приймається.

Все, всі висловились? Дякую. Порядок денний вичерпано. Засідання комітету оголошую закритим. Дякую вам.